

ANSAS INNSPILL TIL STATSBUDESJETT FOR 2011

ANSA er utenlandsstudentenes samskipnad og interesseorganisasjon. ANSA tilbyr beredskap og velferdstjenester til over 21 000 norske studenter og elever i utlandet. ANSA har rundt 8 000 medlemmer i over 90 land. ANSA driver et nasjonalt informasjonssenter for utdanning i utlandet som årlig betjener over 10 000 henvendelser.

BAKGRUNN

Det er skjev sosial og geografisk rekruttering til utenlandsstudier.¹ ANSAs infosenter erfarer at det er langt flere som ønsker å studere i utlandet, enn som faktisk gjør det.² En av grunnene til dette er at dagens studiefinansiering ikke gir alle en reell mulighet til å realisere sine studieønsker.

Norge trenger arbeidskraft og studenter med internasjonal erfaring. I norsk arbeidsliv og blant studenter i Norge er det bred enighet om at utenlandsstudier har en verdi for den enkelte student og for det norske samfunn som helhet.³

Det er estimert at antall norske studenter vil øke med 10 000 i året i frem til 2013. En viktig del av løsningen på et kommende kapasitetsproblem er å gi studenter og elever som ønsker det, bedre mulighet til utenlandsstudier. For å få umiddelbar effekt, bør flere gis mulighet til å ta bachelorgrad i utlandet, ettersom dette i størst grad vil lette presset på norske institusjoner. Dette vil dessuten være svært kostnadsbesparende for staten sammenliknet med å opprette studieplasser for disse studentene her hjemme.

BUDSJETTPRIORITERINGER

- 1. Heve stipendandelen i skolepengestøtten for helgradsstudenter på bachelorgradsnivå til 70 %, tilsvarende som for mastergrads- og delgradsstudier: 26,7 MNOK⁴.**
- 2. Gjeninnføre støtte til førsteåret av bachelorgrader i ikke-vestlige land og USA: 16,1 MNOK.**
  - 2.1. For ikke-vestlige land: bevilgningen økes med 1,6 MNOK⁵
  - 2.2. For USA: bevilgningen økes med 14,5 MNOK⁶

BEGRUNNELSE

1. Studenter som tar en hel bachelorgrad og betaler skolepenger ved et utenlandsk lærested, tar på seg høyere årlig lånebyrde enn master- og delgradsstudenter. I og med at bachelorstudentene også er ute i flere år, blir utdanningen uforholdsmessig dyr for dem.

Det er rimelig å anta at det språklige og kulturelle utbyttet blir større jo lenger man studerer ute. Derfor bør studenter som tar en hel bachelorgrad i utlandet, likestilles med studenter som tar mastergrad eller deler av en grad ute.

Masterstudier er ikke nødvendigvis aktuelt for alle. Studenter som vil til utlandet å ta kortere profesjonsutdanninger og andre yrkesrettede utdanninger, kan ikke velge å vente med å dra ut til de får bedre betingelser. Disse blir dermed uansett bundet til en høy årlig lånebyrde.

Rekrutteringsgrunnlaget til masterstudier i utlandet svekkes dessuten ved at bachelorstudentene uteblir eller må ta på seg høy lånebyrde.

¹ "Borte bra, men hjemme best?" NIFU Step 2008.

² "Mobilitetsrapport 08/09" ANSA 2009: <http://ansa.no/upload/ANSAs%20mobilitetsrapport%200809.pdf>.

³ "Opprop for utenlandsstudentene" ANSA 2008: http://ansa.no/Om_ANSA/Politikk/Opprop-2008/.

⁴ Beregnet av Lånekassen for undervisningsåret 2011/2012. Budsjetteffekt for 2011 anslås til 18,6 MNOK.

⁵ Beregnet av Lånekassen for undervisningsåret 2011/2012. Budsjetteffekt for 2011 anslås til 0,8 MNOK.

⁶ Beregnet av Lånekassen for undervisningsåret 2011/2012. Budsjetteffekt for 2011 anslås til 7,25 MNOK.

Dagens modell for skolepengestøtte:

	Gradsutdanning, lavere grad	Gradsutdanning, høyere grad	Delgradsstudier
Stipend	50 pst.	70 pst.	70 pst.
Lån	50 pst.	30 pst.	30 pst.

ANSAs forslag:

	Gradsutdanning, lavere grad	Gradsutdanning, høyere grad	Delgradsstudier
Stipend	70 pst.	70 pst.	70 pst.
Lån	30 pst.	30 pst.	30 pst.

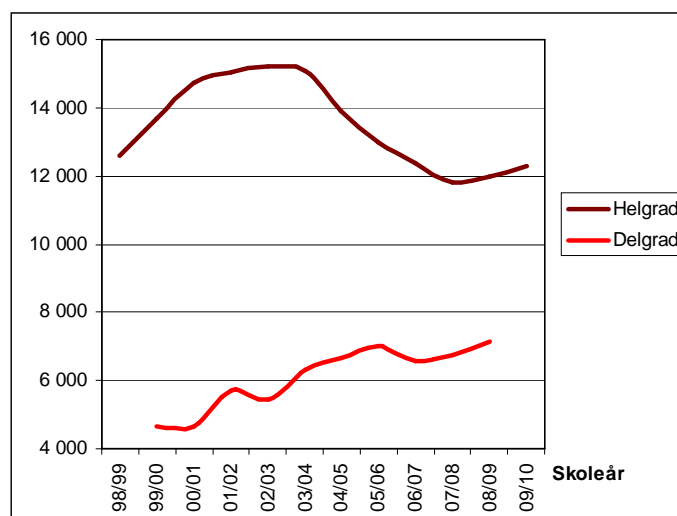
2. Støtte til det første året av bachelorgrader i en rekke ikke-vestlige land ble trukket tilbake i 2005, da NOKUT ikke regner det enkeltstående året som tilsvarende til norsk høyere utdanning. Det er bred politisk enighet om at man ønsker større spredning av utenlandsstudenter. Nye tall viser imidlertid at det er mindre spredning nå enn før⁷.

I følge Forskningsrådet er USA Norges viktigste samarbeidspartner innen forskning. Støtte til det første året av bachelorgrader i USA ble stoppet i 1985 med den hensikt å styre noe av studentstrømmen vekk fra USA. Siden da er antallet helgradsstudenter i USA halvert.

Mangel på førsteårsstøtte hindrer studenter i å ta en hel utdanning flere land som er viktige for Norge, med mindre de har foreldre som kan betale for det første året av utdanningen. Gjeninnføring av støtte vil stimulere til økt geografisk spredning av utenlandsstudentene, blant annet til land som Brasil, Russland, India, Kina og Japan.

Førsteårsstøtte bør derfor inngå som en del av en helhetlig internasjonaliseringsstrategi.

Spørsmål kan rettes til Karoline Myklebust, president@ansa.no, tlf 906 511 56.

Tallene for 09/10 er foreløpige (jan. 2010). Antall delgradsstudenter i 09/10 er så ufullstendig at de ikke inkluderes i dette diagrammet.

⁷ Lånekassens statistikk over utenlandsstudenter